

Становище на дисертационен труд „ЕКЗАЦЕРБАЦИИ ПРИ БОЛНИ С
ХРОНИЧНА ОБСТРУКТИВНА БЕЛОДРОБНА БОЛЕСТ- ХАРАКТЕРИСТИКА,
ПРОТИЧАНЕ И ПРОГНОЗА”

СТ А Н О В И Щ Е

От проф. д-р Снежанка Тишева-Господинова, д м н,
ръководител Катедра „Кардиология, пулмология и ендокринология”,

Медицински университет – Плевен

Относно дисертационния труд „ЕКЗАЦЕРБАЦИИ ПРИ БОЛНИ С

**ХРОНИЧНА ОБСТРУКТИВНА БЕЛОДРОБНА БОЛЕСТ-
ХАРАКТЕРИСТИКА, ПРОТИЧАНЕ И ПРОГНОЗА”** за получаване на

образователната и научна степен „Доктор”-научна специалност

пулмология

Дисертант: Д-р Илия Илиев Крачунов

Катедра „Кардиология, пулмология и ендокринология”, Медицински
университет - Плевен

Научен ръководител: Доц.д-р Явор Иванов,д.м.- Катедра „Кардиология,
пулмология и ендокринология”, Медицински университет- Плевен

Хроничната обструктивна белодробна болест е сред водещите причини за заболяемост и смъртност по данни на статистиката в САЩ - 5% глобална смъртност, а екзацербациите са чести и важни събития в естествения ход на ХОББ. Те имат важни последици, както върху пациента, така и върху обществото. Ранното откриване на пациенти склонни към обостряне на болестта и превенцията на тези екзацербации са от съществено значение за ограничаване на социално-икономическото бреме върху обществото.

В България факторите, влияещи върху прогнозата на екзацербацията са твърде разнообразни. Няма достатъчно данни за най-съществените показатели, влияещи на прогнозата на екзацербациите сред българските пациенти.

Липсата на стратегии за откриване на пациенти с ХОББ, склонни към екзацербации в България, както и нуждата от данни за факторите, влияещи върху

**Становище на дисертационен труд „ЕКЗАЦЕРБАЦИИ ПРИ БОЛНИ С
ХРОНИЧНА ОБСТРУКТИВНА БЕЛОДРОБНА БОЛЕСТ- ХАРАКТЕРИСТИКА,
ПРОТИЧАНЕ И ПРОГНОЗА”**

възникването, протичането и прогнозата на екзацербациите в световен мащаб аргументира избора на темата на дисертационния труд, целта и основните задачи.

Структура на дисертацията:

В настоящият си вид рецензираният дисертационен труд е с обем от 199 стр.

Състои се от 7 дяла, озаглавени по следния начин:

- Литературен обзор- 35 стр.
- Цел и задачи -1стрл
- Материал и методи на проучването – 5 стр.
- Резултати от проучването-89 стр
- Обсъждане – 21 стр.
- Изводи – 2стр.
- Приноси - 1 стр.

Освен тях са представени книгопис и приложение..

Считам, че структурата на работата е логична . Дисертационният труд съдържа 199 страници и е онагледен с 73 фигури, 25 таблици и 1 приложение. Библиографията обхваща 230 литературни източника, от които 10 са на кирилица и 220 на латиница. Има 3 публикации, една от тях в реферирано списание и 4 участия в научни форуми, два от които чуждестранни

Литературен обзор:

Целта на литературния обзор е да въведе читателя в съвременните познания по проблема, да набележи липсващите данни и да посочи мотивите за настоящия труд. Обзорът е продукт на творческия анализ на автора върху чужд труд, което трябва да проличи при четенето му. Представеният от дисертанта обзор демонстрира много добро познаване на съществуващата информация, детайлно разглеждане на факторите, терапевтичните и профилактични подходи спрямо екзарбиращата ХОББ и умение да работи с литературни източници.

Цел и задачи на проучването:

Целта на проучването е ясна, твърде описателно формулирана. В известна степен припокрива задачите. Петте задачи са точно формулирани, насочени към постигане на избраната цел. С изпълнението им се достига до конкретни резултати и изводи.

Становище на дисертационен труд „ЕКЗАЦЕРБАЦИИ ПРИ БОЛНИ С
ХРОНИЧНА ОБСТРУКТИВНА БЕЛОДРОБНА БОЛЕСТ- ХАРАКТЕРИСТИКА,
ПРОТИЧАНЕ И ПРОГНОЗА”

Материал и методи:

Дисертантът работи върху данни от 465 хоспитализирани и амбулаторни пациенти, включени на последователен принцип. Анализирани са 465 анкетни карти, 612 спирометрии, 405 въпросника за диспнеята, 8 симптоми свързани с оценката на ХОББ, наличие на придружаващи заболявания, 157 проби от атмосферен въздух и температура на околната среда и 384 кръвни и серумни проби за биомаркери. Статистическият пул от изследвани дава възможност за достоверен анализ и изводи със голяма значимост.

Проучването е комплексно относно изучавания обект и предмет и изчерпателно за времето на наблюдение. Дизайнът съчетава описателно-срезово и проспективно кохортно проучване. Наблюдението е проведено от автора на разработката и е резултат на целенасочена работа, което го прави особено ценно.

Използвани са:

1. Социологически методи - проучване на архивна документация.
2. Анкетен метод.
3. Клинични методи - анамнеза и физикално изследване.
4. Други методи на изследване - антропометрия, функционално изследване на дишането, клинична лаборатория, проби от атмосферен въздух и температура на околна среда.
5. Статистически методи.

Резултати от проучването:

В тази част от дисертационния труд са изнесени резултатите, получени при статистическата обработка на събрания материал. Приблизително половината от пациентите с ХОББ са екзацербатори, а около 10% попадат във фенотипа „чести екзацербатори“. Пациентите, склонни към екзацербации имат повече придружаващи заболявания и по-тежка обструкция. Честите екзацербатори имат значително повишен риск от екзацербация и смърт, но стабилността на фенотипа във времето е спорна. Прави се анализ на влиянието на атмосферните замърсители, температурата на околната среда, годишния сезон върху честотата на екзацербациите на ХОББ. Прави се характеристика на тежките екзацербации и се отчита нехомогенност в тежестта им. Проучват се различията в лечението на умерено тежки и тежки екзацербации, продължителността на болничния престой в сравнение с други страни от Европа.

**Становище на дисертационен труд „ЕКЗАЦЕРБАЦИИ ПРИ БОЛНИ С
ХРОНИЧНА ОБСТРУКТИВНА БЕЛОДРОБНА БОЛЕСТ- ХАРАКТЕРИСТИКА,
ПРОТИЧАНЕ И ПРОГНОЗА”**

Обсъждане на резултатите:

Целта на дискусията е да сравнят получените от автора резултати с тези на други изследователи, както и да обсъди и анализира някои различия или нови данни. Това успешно е сторено от автора като анализа е фокусиран върху собствените данни от големия брой изследвани пациенти. При обсъждането се анализира и комплексното влияние на рисковите фактори, а такава информация в литературните източници е оскъдна.

Изводи:

Дисертантът е систематизирал 9 извода, които са много подробни и биха могли да се обобщят в отговор на поставените задачи. Те дават представа за факторите обуславящи екзацербациите на ХОББ в региона и моделират най-често срещания тип екзацербанти с ХОББ. Изгражда се прогностичния модел на пациента с шести екзацербации. Неблагоприятни прогностични белези са: по-тежката обструкция, наличието на периферни отоци, пониженият хемоглобин, повишените нива на CRP и фибриноген, анамнезата за прекарана за тежка екзацербация и придружаващо онкологично заболяване. Болничната смъртност до една година след тежка екзацербация най- често се свързва с респираторни причини.

Приноси:

Приемам очертаните от докторанта приноси.

Заклучение

Темата на д-р Крачунов дисертабилна, дисертационният труд отговаря на критерии ПРАС в МУ-Плевен, което ми дава основание да предложа на уважаемото научно жури да гласува за присъждане на научната степен „доктор” на д-р Илия Крачунов Крачунов

Плевен

05.05.2017г.

Автор: Проф. д-р Снежанка Тишева, дмн, FESC